

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Ю. Ю. ВИСТАВНА

ПРОГРАМА І РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

„ВСТУП ДО ФАХУ”

*(для студентів 1 курсу заочної форми навчання
за напрямом підготовки 6.040106 - „Екологія, охорона навколишнього
природного середовища та збалансоване природокористування”)*

Харків – ХНАМГ – 2010

Програма і робоча програма навчальної дисципліни **„Вступ до фаху”** (для студентів 1 курсу заочної форми навчання за напрямом підготовки 6.040106 - „Екологія, охорона навколишнього природного середовища та збалансоване природокористування”)./Харк. нац. акад. міськ. госп-ва, уклад.: Ю. Ю. Виставна, – Х.: ХНАМГ, 2010. – 14 с.

Укладач: Ю. Ю. Виставна

Програму розроблено відповідно принципів та вимог організації навчального процесу. Зазначено місце дисципліни в навчальному плані підготовки бакалаврів заочної форми навчання в ХНАМГ за напрямом 6.040106 - „Екологія, охорона навколишнього природного середовища та збалансоване природокористування”. Поставлено цілі та задачі навчальної дисципліни, наведено зміст лекційних та практичних занять, рекомендовано інформаційні джерела за дисципліною, наведено види навчальної роботи студентів та види і засоби контролю й оцінки результатів навчальної діяльності.

Рецензент: завідувач кафедри інженерної екології міст, Харківської національної академії міського господарства, проф. д.тех.н. Стольберг Ф.В.

Затверджено на засіданні кафедри «Інженерної екології міст», протокол № 1 від 01. 09. 2009 р.

© Виставна Ю. Ю., ХНАМГ, 2010

ЗМІСТ

ВСТУП	
1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни	
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни	
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги	
1.4. Рекомендована основна навчальна література	
1.5. Анотації дисципліни	
2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи	
2.2. Зміст дисципліни	
2.3. Розподіл часу за модулями і змістовними модулями	
2.4. Структура залікового кредиту навчальної дисципліни	
2.5. Індивідуальні завдання (ІНДЗ)	
2.6. Самостійна робота студентів	
2.7. Засоби контролю та структура залікового кредиту	
2.8. Інформаційно-методичне забезпечення	

ВСТУП

Охорона навколишнього середовища та раціональне використання природних ресурсів є таким напрямком діяльності людини, від якої залежить сучасне й майбутнє людства. Інженерія довкілля перетворилась на окрему галузь науки та економіки і потребує різнопланових фахівців. Кафедрою Інженерної екології міст створено план підготовки екологів, який дозволяє враховувати вимоги ринку праці в галузі охорони довкілля як державного, так і недержавного секторів, і спирається на результати досліджень у рамках міжнародних освітніх та наукових проєктів.

Дисципліна «Вступ до фаху» призвана надати майбутнім фахівцям уяву про галузь діяльності фахівця – еколога, сформувані первинні знання з екології, окреслити головні екологічні проблеми як в Україні, так і в світі. Програма навчальної дисципліни «Вступ до фаху» розроблена на основі:

- ГСВО ОКХ бакалавра напряму підготовки 0708 ХНАМГ «Екологія», затверджено наказом МОН № 487 від 15.06.04 р. (з 2006 р. напрям підготовки 6.040106 Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування);

- ГСВО ОПІ підготовки бакалавра напряму підготовки 0708 ХНАМГ «Екологія», затверджено наказом МОН № 478 від 15.06.04 (з 2006 р. напрям підготовки 6.040106 Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування);

- СВО ХНАМГ Навчальний план підготовки бакалавра заочної форми навчання напряму 0708 «Екологія», спеціальності 6.040106 Екологія, охорона навколишнього середовища затверджено ректором у 2006 р.

Програма навчальної дисципліни «Вступ до фаху» ухвалена кафедрою Інженерної екології міст (протокол № 1 від 30 серпня 2009 р.) та Вченою радою факультету Інженерної екології міст (протокол № 1 від 9.09.2009р.).

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Вступ до фаху» - формування у студентів знань щодо вимог до підготовки фахівця у відповідності з побудовою вищої освіти і наукових досліджень, формування первинних знань з основ екології та уявлень про майбутнє місце роботи.

Предметом вивчення у дисципліні є модель фахівця-еколога, його головних вмінь та знань.

Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки бакалавра - дисципліна «Вступ до фаху» є вихідною для усіх інших професійних дисциплін.

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Модуль 1. Вступ до фаху (2,5/90)

Змістові модулі (ЗМ):

ЗМ 1.1 Система підготовки фахівця –еколога в Україні

1. Система вищої екологічної освіти в Україні
2. Модель фахівця-еколога. Структура необхідних знань.
3. Організація навчального процесу
4. Ринок праці та його екологічний сегмент. Можливі робочі місця та напрями діяльності фахівців-екологів.

ЗМ 1.2. Екологічна безпека; екологічні проблеми України та міжнародний досвід

1. Урбанізація і екологія довкілля. Ресурсні аспекти екології міст
2. Елементи наукових досліджень в галузі екології довкілля.
3. Екологічні проблеми України
4. Міжнародний досвід у галузі охорони довкілля

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Таблиця 1.1

Освітньо-кваліфікаційні вимоги до підготовки бакалаврів

Вміння та знання	Сфери діяльності	Функції діяльності у виробничій сфері
володіння шляхами та особливостями механізму навчального процесу	соціально-виробнича	організаційна
володіння базовим понятійно-термінологічним апаратом екології та розуміння економічних аспектів екології	соціально-виробнича	управлінська, виконавча
розуміння основ і особливостей кредитно-модульної системи	соціально-виробнича	організаційна
знання екологічних проблем України та аналіз причин природно-техногенних аварій	виробнича	виробнича
розуміння шляхів екологічного розвитку суспільства	соціально-виробнича	організаційна

1.4 Рекомендована основна навчальна література

1. Экология города: Учебник. – К.: Либра, 2000. – 464 с.
2. Екологічний атлас Харківської області. Держ.упр.екології та природних ресурсів у Харк.обл.-Х.: УкрНДІЕП, 2005.-80с.
3. Екологічний стан України. Щорічне видання Міністерства охорони навколишнього середовища в Україні. Київ, 2005-2009 р.р.
4. Мусієнко М.М. Екологія.Охорона природи._К.:ТОВ «Знання», 2007.-624с.

1.5. Анотації дисципліни

Анотація програми навчальної дисципліни:

ВСТУП ДО ФАХУ

Мета: формування знань щодо вимог до підготовки фахівця у відповідності з побудовою вищої освіти і наукових досліджень, формування первинних знань з основ екології та уявлень про майбутнє місце роботи.

Предмет: модель фахівця-еколога, його головних вмінь та знань

Вступ до фаху: . Система підготовки фахівця –еколога в Україні. Екологічна безпека; економіка та екологія. Міжнародний досвід проведення ОВНС; екологічні проблеми України.

Аннотация программы учебной дисциплины:

ВВЕДЕНИЕ В СПЕЦИАЛЬНОСТЬ

Цель: формирование знаний о подготовке специалиста в соответствии с структурой европейского пространства высшего образования и научных исследований, формирование первичных знаний по основам экологии и представлений о будущем месте работы.

Предмет: модель специалиста-эколога, его основных знаний и умений

Введение в специальность: Система подготовки специалиста – эколога в Украине. Экологическая безопасность; экономика и экология. Международный опыт проведения ОВОС; экологические проблемы Украины.

Course summary to the:

INTRODUCTION TO ENVIRONMENTAL ENGINEERING

Target: Knowledge development about the Ukrainian and European systems of high education and scientific research in the field of Environmental Engineering; overview of national and international environmental problems, employment and graduation.

Subject: Model of the Environmental Engineer and understanding of skills.

Introduction to Environmental Engineering: System of education and employment; Environmental Engineer; Environmental problems.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи

Таблиця 2.1

Розподіл обсягу навчальної роботи студента (заочна форма навчання)

Призначення: підготовка спеціалістів	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS – 2,5</p> <p>Модулів – 1</p> <p>Змістових модулів – 2</p> <p>Контрольна робота</p> <p>Загальна кількість годин - 90</p>	<p>Напрямок: 6.040106</p> <p>Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування</p> <p>Освітньо-кваліфікаційний рівень: Бакалавр</p>	<p>Статус дисципліни – базова професійна дисципліна</p> <p>Рік підготовки: 1-й</p> <p>Семестр: 1-й</p> <p>Лекції – 4 год.</p> <p>Практичні – 2</p> <p>Лабораторні – не передбачені</p> <p>Самостійна робота – 84 год.</p> <p>Вид контролю: 1-й семестр - залік</p>

Таблиця 2.2

Структура навчальної дисципліни

Форма навчання	Курс	Семестри	Години									Іспити	Заліки
			Всього	Аудиторні	У тому числі			Самостійна робота	У тому числі				
					Лекції	Практичні	Лабораторні		Контрольна робота	КР	РГР		
заочна	1	1	2,5/ 90	6	4	2		84	13				1

2.2. Зміст дисципліни

Модуль 1. Вступ до фаху (2,5/90)

ЗМ 1.1 Система підготовки фахівця –еколога в Україні

1. Система вищої екологічної освіти в Україні

Висвітлюється діюча система навчання екологів різного напрямку діяльності: науковців, вчителів, екологічних експертів. Надається структура навчального плану еколога з висвітленням призначення та головного змісту дисциплін.

2. Модель фахівця-еколога. Структура необхідних знань.

Аналізується система вимог, що пропонує ринок праці для фахівців: ініціативність, комунікативність, креативність, тощо. Надаються рекомендації щодо структури знань, які необхідні для успішної праці.

3. Організація навчального процесу

Подається структура навчання на базі індивідуальних планів за трьома напрямками діяльності: інженерний, управління, підприємництво.

4. Ринок праці та його екологічний сегмент. Можливі робочі місця та напрями діяльності фахівців-екологів.

Висвітлюються результати аналізу екологічного сегменту ринку праці, надається інформація про можливі робочі місця та шляхи підвищення конкурентноздатності фахівця на ринку праці.

ЗМ 1.2. Екологічна безпека; екологічні проблеми України та міжнародний досвід

1. Урбанізація і екологія довкілля. Ресурсні аспекти екології міст

Надається аналіз динаміки урбанізації та її зв'язок з екологічним станом територій. Приводиться опис ресурсних можливостей довкілля для функціонування міст: Доступна кількість води, кисню, їжі, енергії, тощо.

2. Елементи наукових досліджень в галузі економіки та екології довкілля.

Висвітлюються головні напрями наукових досліджень в галузі екології. Надаються приклади найбільш видатних наукових досягнень.

3. Екологічні проблеми України

Надається перелік та аналіз головних джерел екологічних проблем України.

4. Міжнародний досвід у галузі охорони довкілля

Надається стислий опис глобальних екологічних проблем та висвітлюється міжнародний досвід їх вирішення та співпраці.

2.3. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями

Таблиця 2.3

Розподіл часу за модулями і змістовими модулями для студентів заочної форми навчання

Модулі (семестри) та змістовні модулі	Всього, кредит/годин	Форми навчальної роботи			
Модуль 1. Вступ до фаху	2,5/90	Лекц.	Сем./Пр.	Лаб.	СРС
<i>ЗМ 1.1 Система підготовки фахівця – еколога в Україні</i>	1/36	2	1		33
<i>ЗМ 1.2. Екологічна безпека; екологічні проблеми України та міжнародний досвід</i>	1,5/54	2	1		51

2.4. Структура залікового кредиту навчальної дисципліни

Лекційний курс

Зміст	Кількість годин
<i>ЗМ 1.1 Система підготовки фахівця – еколога в Україні</i>	2
<i>ЗМ 1.2. Екологічна безпека; екологічні проблеми України та міжнародний досвід</i>	2

Практичні заняття

Зміст	Кількість годин
<i>ЗМ 1.1 Система підготовки фахівця – еколога в Україні</i>	1
<i>ЗМ 1.2. Екологічна безпека; екологічні проблеми України та міжнародний досвід</i>	1

2.5. Індивідуальні завдання

Навчальним планом у якості індивідуального завдання передбачено виконання контрольної роботи. РГР виконується у ЗМ 1.1. та ЗМ 1.2. за наступною тематикою: екологічні проблеми міст України; людина і довкілля; розуміння майбутньої професії. На виконання КР відводиться 13 годин за рахунок самостійної роботи. КР складається з теоретичної та практичної частин, можуть включатися графіки, діаграми, схеми та малюнки.

Позитивна оцінка за КР ставиться у випадку обґрунтованої та повної відповіді на питання за тематикою роботи.

2.6. Самостійна робота студентів

Самостійна робота передбачає вивчення лекційного матеріалу, роботу з літературою, підготовку до занять, підготовку до поточного та підсумкового контролю за усіма змістовими модулями. На самостійну роботу відводиться 84 години.

2.7. Засоби контролю та структура залікового кредиту

Система оцінювання знань, вмінь і навичок студентів передбачає оцінювання всіх форм вивчення дисципліни. Перевірку й оцінювання знань студентів викладач проводить у наступних формах:

1. Оцінювання виконання індивідуального завдання (КР).
2. Проведення підсумкового письмового заліку.

Контроль виконання індивідуального завдання (КР) здійснюється за наступними критеріями:

1. Самостійність виконання;
2. Логічність і послідовність викладення матеріалу;

3. Повнота розкриття теми;
4. Обґрунтованість висновків;
5. Використання й аналіз додаткової інформації;
6. Успішний захист роботи;
7. Якість та відповідність оформлення роботи вимогам.

Оцінку „відмінно” ставлять за умови відповідності виконаного завдання студентом за всіма зазначеним критеріями та його захист. Відсутність тієї чи іншої складової знижує оцінку. Захист КР проводять наприкінці другого змістових модулів та є умовою допуску до підсумкового контролю (заліку).

2.8. Інформаційно-методичне забезпечення

Таблиця 2.4

Інформаційно-методичне забезпечення

Бібліографічні описи, Інтернет адреси	ЗМ, де застосовується
1. Рекомендована основна навчальна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)	
1. Екологія города: Учебник. – К.: Либра, 2000. – 464 с	ЗМ 1.1., ЗМ 1.2.
2. Екологічний атлас Харківської області. Держ.упр.екології та природних ресурсів у Харк.обл.-Х.: УкрНДІЕП, 2005.-80с.	ЗМ 1.2
3. Екологічний стан України. Щорічне видання Міністерства охорони навколишнього середовища в Україні. Київ, 2005-2009 р.р.	ЗМ 1.2
4.Мусієнко М.М. Екологія. Охорона природи._К.:ТОВ «Знання», 2007.-624с.	ЗМ 1.1., ЗМ 1.2.
2. Додаткові джерела	
1. www.mon.gov.ua – сайт Міністерства освіти і науки України	ЗМ 1.1.
2. www.menr.gov.ua – сайт Міністерства екології України	ЗМ 1.2.
3. Реймерс Н. Ф. Экология (теория, законы, правила, принципы и гипотезы). – М.: Жур: „Россия молодая”	ЗМ 1.1., ЗМ 1.2.
3. Методичне забезпечення	
Конспект лекцій: Виставна Ю.Ю. Конспект лекцій з дисципліни «Вступ до фаху» (для студентів 1 курсу заочної форми навчання за напрямом підготовки 6.040.106 «Екологія, охорона навколишнього природного середовища та збалансоване природокористування»).-Харків, план 2011	ЗМ 1.1, 1.2

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

ВИСТАВНА Юлія Юріївна

Програма і робоча програма навчальної дисципліни «ВСТУП ДО ФАХУ»
(для студентів 1 курсу заочної форми навчання напряму підготовки 6.040106
«Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване
природокористування»)

Комп'ютерне верстання: Н.М. Колісник

План 2010, поз. 57 Р

Підп. до друку 03.03.2011 р.	Формат 60x84 1/16
Друк на ризографі	Ум. друк. арк. 0,6
Тираж 10 пр.	Зам. № 6891

Видавець і виготовлювач:

Харківська національна академія міського господарства,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи: ДК №731 від 19.12.2001